

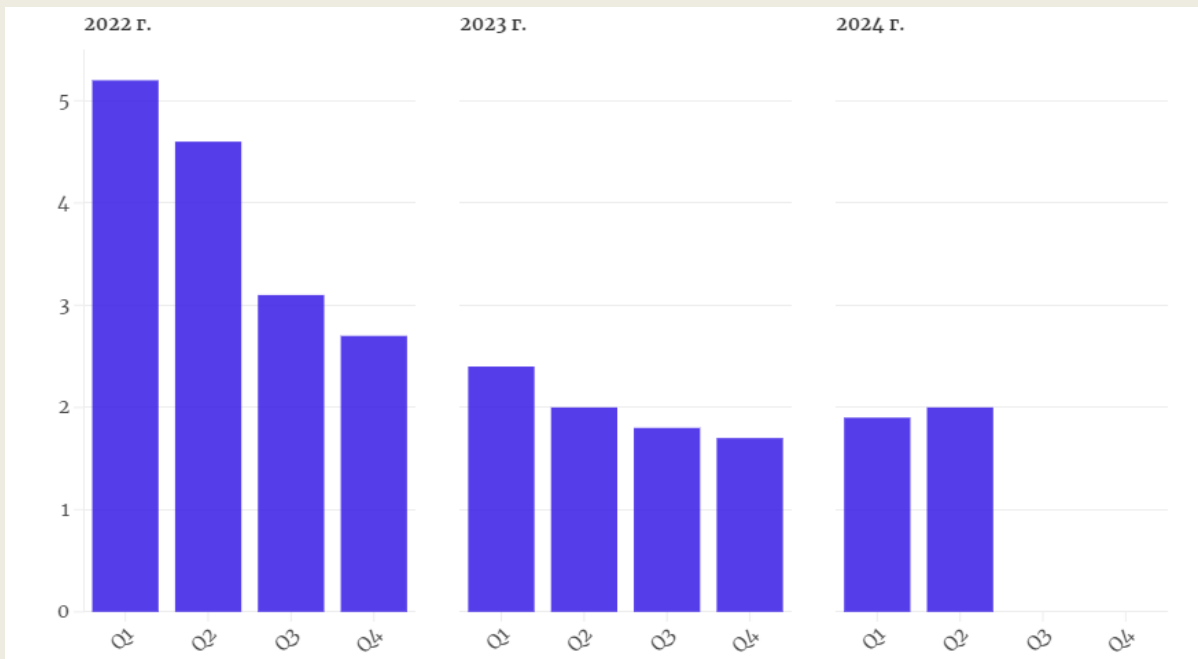
باسمه تعالی

## نگاهی به روند تولید ناخالص داخلی بلغارستان طی دهه گذشته

## ❖ ۱- GDP بلغارستان در سال ۲۰۲۴

- سه ماه اول رشد ۱,۹ درصدی و سه ماهه دوم ۲ درصد (بر اساس برخی آمار، ۲,۱ درصد)
- رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (GDP) بلغارستان در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۴ به طور قابل توجهی تسریع شد. بر اساس برآوردهای اولیه موسسه ملی آمار بلغارستان (NSI)، که اولین تصویر از وضعیت اقتصاد بلغارستان را ارائه می دهد، اقتصاد این کشور در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۳، به میزان ۲ درصد رشد کرده است. این میزان رشد، اندکی بیشتر از نرخ ۱,۹ درصدی ثبت شده در سه ماهه اول سال است.
- عامل اصلی این رشد، مصرف داخلی بوده است، چه از سوی خانوارها و شرکتها و چه از سوی مخارج دولتی. با این حال، اینکه آیا این رشد بیشتر ناشی از مصرف افراد است یا هزینه های دولتی، باید در ماه آینده و با بازنگری داده ها مشخص شود.
- نرخ رشد ثبت شده در سه ماهه دوم سال جاری مشابه دوره مشابه سال قبل بوده و کمتر از بهار ۲۰۲۲ یعنی زمانی است که اقتصاد به دلیل تورم و افزایش دستمزدها در حال رونق بود.

## تغییر سالانه، %



- در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۴، تولید ناخالص داخلی (GDP) بلغارستان به قیمت جاری به ۴۷ میلیارد و ۶۷۵ میلیون لوا رسید. این رقم نسبت به سه ماهه دوم سال ۲۰۲۳، حدود ۲,۱ درصد و نسبت به سه ماهه اول سال

۲۰۲۴، حدود ۰,۵ درصد افزایش داشته است. این اطلاعات از سوی موسسه ملی آمار بلغارستان (NSI) ارائه شده است.

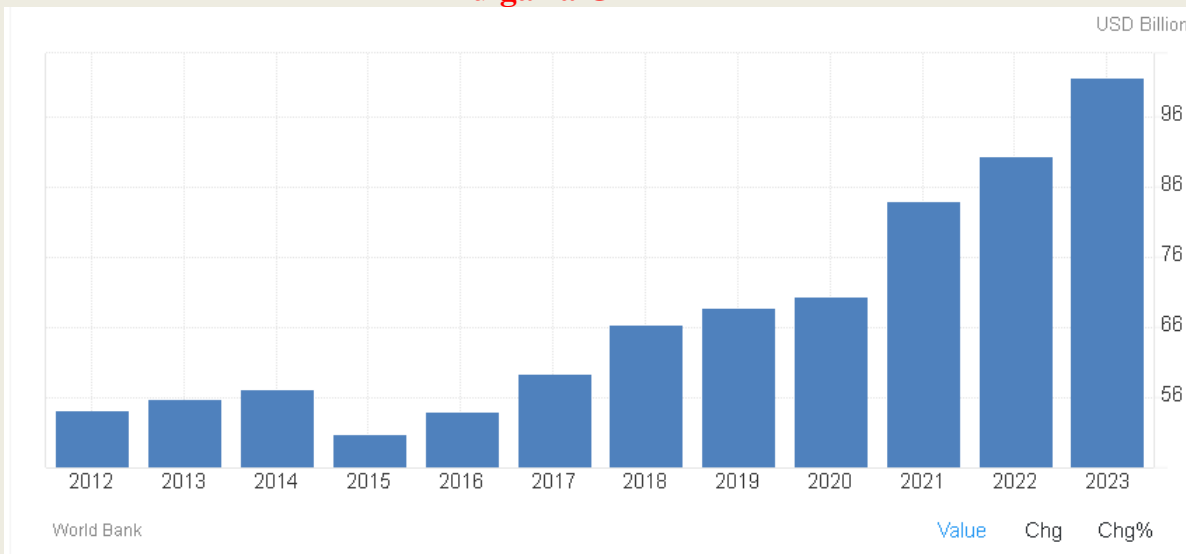
- در این مدت، تولید ناخالص داخلی به ازای هر نفر ۷۳۹۹ لوا بوده است. با نرخ ارز میانگین ۱,۸۱۶۶۰۵ لوا برای هر دلار آمریکا، تولید ناخالص داخلی به ۲۶ میلیارد و ۲۴۴ میلیون دلار رسید که به ازای هر نفر ۴۷۰۳ دلار است. با تبدیل به یورو، تولید ناخالص داخلی ۲۴ میلیارد و ۳۷۶ میلیون یورو و ۳۷۸۳ یورو برای هر نفر می‌باشد
- ارزش افزوده ناخالص (GVA) تولید شده توسط بخش‌های مختلف اقتصاد به ۴۱ میلیارد و ۴۲۸ میلیون لوا در قیمت‌های جاری بالغ شد. در سه‌ماهه دوم سال ۲۰۲۴، سهم بخش کشاورزی از ارزش افزوده اقتصاد ۳,۰ درصد بوده که نسبت به سه‌ماهه دوم سال گذشته ۰,۷ درصد کاهش داشته است. سهم بخش صنعت ۰,۷ واحد درصد افزایش یافت و به ۳۰,۳ درصد رسید. در بخش خدمات، سهم نسبی ۶۶,۷ درصد باقی ماند که تغییری نسبت به سال قبل نداشته است.

## ❖ ۲- تولید ناخالص داخلی بلغارستان در یک دهه گذشته

### • الف) میزان تولید ناخالص داخلی بلغارستان

- میزان تولید ناخالص داخلی بلغارستان (بر اساس اطلاعات رسمی بانک جهانی) در سال ۲۰۲۳ برابر با ۱۰۱,۶ میلیارد دلار یعنی چیزی معادل یک هزارم اقتصاد جهانی بوده است.
- میزان تولید ناخالص داخلی این کشور از سال ۲۰۱۵ به صورت مرتب افزایشی بوده است.

### Bulgaria GDP



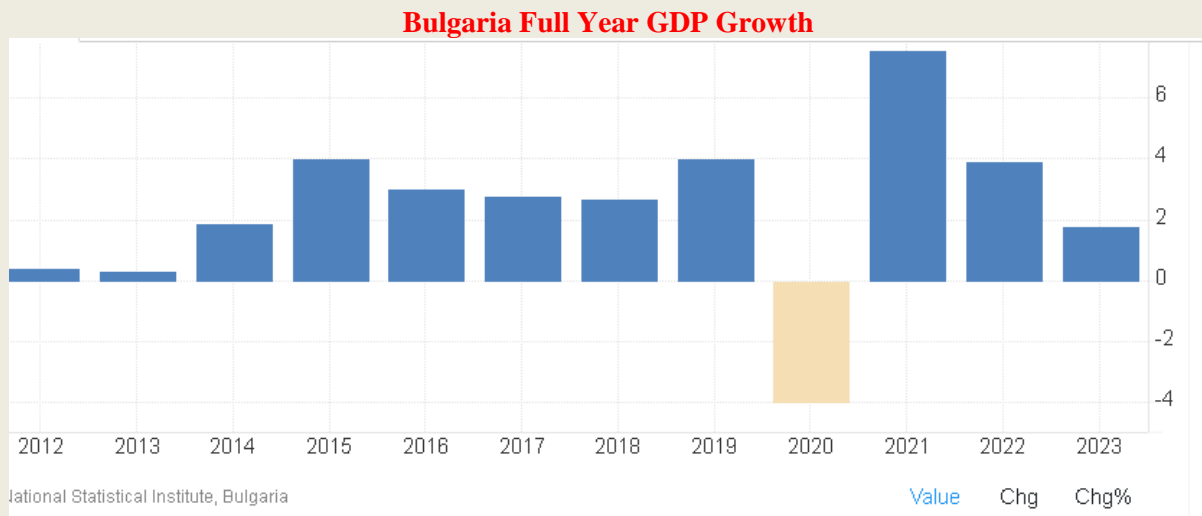
<https://tradingeconomics.com/bulgaria/gdp>

### میزان تولید ناخالص داخلی بلغارستان

سال	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
میلیارد دلار	۵۴,۲۹	۵۵,۸۵	۵۷,۱۶	۵۰,۸۱	۵۳,۹۶	۵۹,۳۱	۶۶,۳۷	۶۸,۸۸	۷۰,۳۷	۸۴,۰۴	۹۰,۳۵	۱۰۱,۵۸

• (ب) درصد رشد سالانه تولید ناخالص داخلی بلغارستان

- متوسط رشد سالانه تولید ناخالص داخلی بلغارستان بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۲۳ برابر با ۲,۸۲ درصد بوده که بالاترین رشد در مدت مذکور در سال ۲۰۲۱ (معادل ۷,۶۰ درصد) و کمترین رشد مرتبط با سال ۱۹۹۹ (منفی ۵,۶۱ درصد) است.



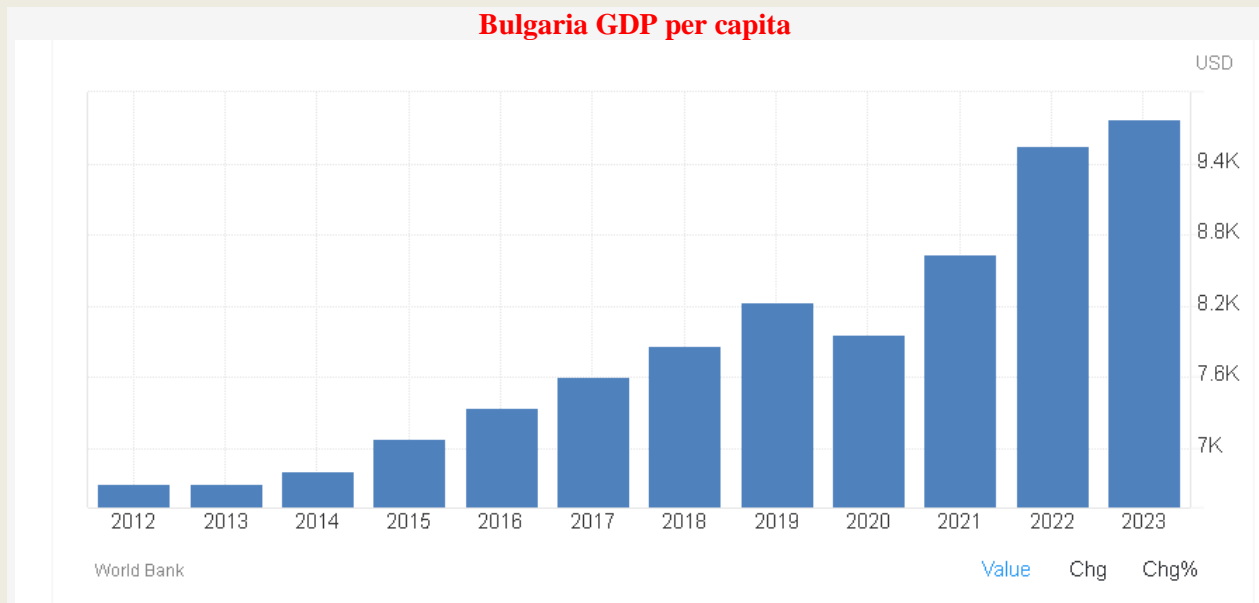
<https://tradingeconomics.com/bulgaria/full-year-gdp-growth>

- بر اساس نمودار فوق، درصد رشد سالانه GDP بلغارستان طی دهه اخیر عبارت است از:

درصد رشد سالانه GDP بلغارستان												
سال	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
درصد رشد	۰,۴	۰,۳	۱,۹	۴,۰	۳,۰	۲,۸	۲,۷	۴,۰	-۴,۰	۷,۶	۳,۹	۱,۸

• (ج) سرانه تولید ناخالص داخلی

- سرانه تولید ناخالص داخلی بلغارستان در سال ۲۰۲۳ برابر ۹۷۸۰ دلار در سال ۲۰۲۳ اعلام شد که چیزی معادل ۷۷ درصد میانگین جهانی است.
- میانگین سرانه اولیه داخلی بلغارستان بین سال‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۲۳ معادل ۵۴۱۷ دلار بوده که بالاترین میزان مربوط به سال ۲۰۲۳ بوده و کمترین آن نیز در سال ۱۹۸۰ به میزان ۳۴۳۱ دلار ثبت شده است.

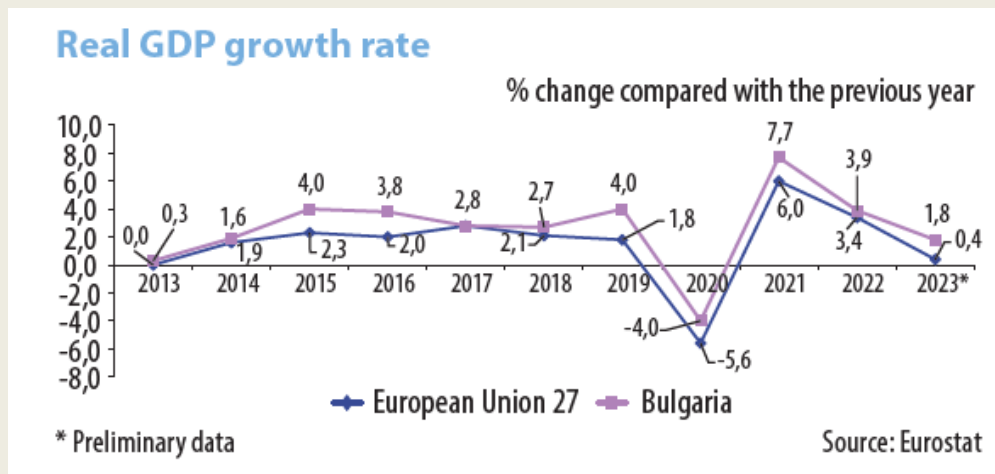


<https://tradingeconomics.com/bulgaria/gdp-per-capita>

- بر اساس نمودار فوق، سرانه تولید ناخالص داخلی بلغارستان طی یک دهه اخیر عبارت است از:

سرانه تولید ناخالص داخلی بلغارستان												
سال	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳
هزار دلار	۶,۷۰	۶,۷۰	۶,۸۰	۷,۰۸	۷,۳۴	۷,۶۰	۷,۸۶	۸,۲۴	۷,۹۶	۸,۶۴	۹,۵۵	۹,۷۸

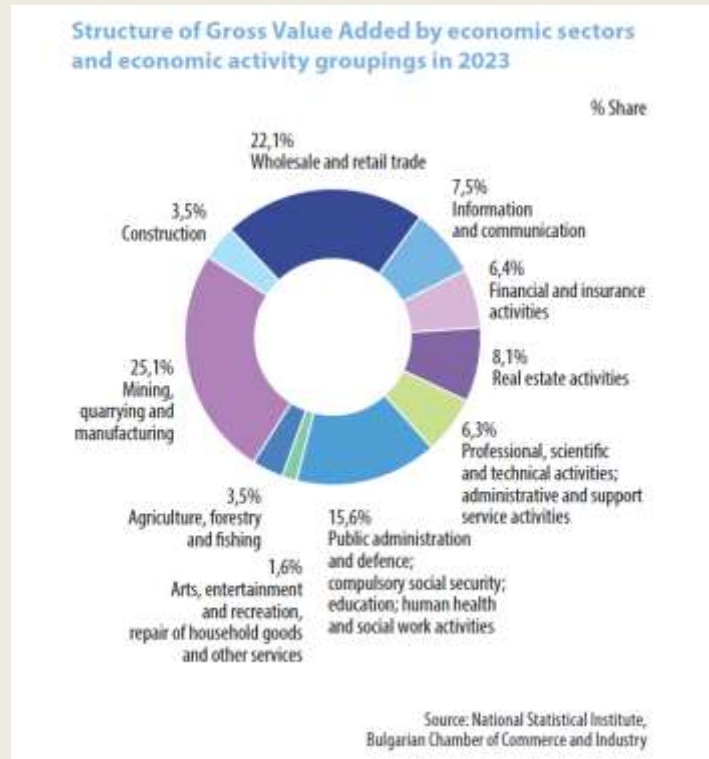
- مطابق نمودار ذیل: رشد GDP بلغارستان طی یک دهه گذشته با میزان رشد GDP اتحادیه اروپا همگرایی داشته و به جز مقطعی در سال ۲۰۱۷، در کل این دهه نسبت به میانگین اتحادیه اروپا میزان بیشتری داشته است.



### ❖ ۳- ارزش افزوده ناخالص تولید شده بلغارستان توسط بخش‌های مختلف اقتصادی

با نگاهی به نمودار و جدول ذیل مشخص می‌گردد:

- درصد ارزش افزوده ناخالص تولید شده این کشور توسط بخش‌های مختلف اقتصادی در سال ۲۰۲۳ به ترتیب عبارتند از: معدن و سنگ: ۲۵,۱ درصد؛ تجارت عمده و خرده‌فروشی: ۲۲,۱ درصد؛ بودجه‌های عمومی شامل دفاع، سیستم امنیت اجتماعی، آموزش، سلامتی و فعالیت‌های اجتماعی: ۱۵,۶ درصد؛ فعالیت‌های مرتبط با املاک: ۸,۱ درصد؛ اطلاعات و ارتباطات: ۷,۵ درصد؛ فعالیت‌های مالی و بیمه‌ای: ۶,۴ درصد؛ فعالیت‌های علمی، فنی و حرفه‌ای: ۶,۳ درصد؛ ساخت‌وساز: ۳,۵ درصد؛ کشاورزی و ماهیگیری ۳,۵ درصد؛ هنر، سرگرمی، تعمیر لوازم منزل و سایر خدمات: ۱,۶ درصد.



در جدول زیر که میزان ارزش یورویی هر یک از بخش‌های اقتصادی بلغارستان طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۳ را

نشان می‌دهد،

- بخش کشاورزی، جنگلداری و ماهی گیری با رشد سینوسی از ۱,۹۹۵ به ۲,۸۴۲ میلیارد یورو،
- بخش معدن و سنگ با رشد مداوم از ۱۰,۹۸۲ به ۲۰,۶۲۷ میلیارد یورو،
- بخش تجارت عمده و خرده‌فروشی با رشد نسبتاً مداوم از ۱۲,۵۱۷ به ۱۸,۱۷۴ میلیارد یورو،
- بخش املاک و مستغلات با رشد مداوم از ۵,۴۹۴ به ۶,۶۵۲ میلیارد یورو، و
- بخش امور مالی و بیمه‌ای با رشد مداوم از ۳,۰۸۰ به ۵,۲۹۹ میلیارد یورو

رسیده است و بدین ترتیب طی ۵ سال اخیر:

- ارزش افزوده ناخالص با رشد مداوم از ۵۳,۱۵۰ به ۸۲,۲۴۲ میلیارد یورو و
- تولید ناخالص داخلی با رشد مداوم از ۶۱,۵۵۸ به ۹۳,۷۴۷ میلیارد یورو افزایش یافته است.

Million EUR					
Economic sectors and economic activity groupings	2019	2020	2021	2022	2023*
Agriculture, forestry and fishing	1 995	2 150	3 104	3 720	2 842
Mining, quarrying and manufacturing	10 982	10 831	12 478	19 337	20 627
Construction	2 367	2 614	2 338	2 636	3 153
Wholesale and retail trade	12 517	11 445	14 493	15 962	18 174
Information and communication	4 022	4 401	4 709	5 411	6 161
Financial and insurance activities	3 080	3 230	4 219	4 496	5 299
Real estate activities	5 494	5 219	5 659	6 100	6 652
Professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities	3 750	3 696	4 122	4 661	5 198
Public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities	7 667	8 872	10 020	11 047	12 825
Arts, entertainment and recreation, repair of household goods and other services	1 276	1 012	1 035	1 081	1 310
<b>Gross Value Added</b>	<b>53 150</b>	<b>53 470</b>	<b>62 177</b>	<b>74 451</b>	<b>82 242</b>
Adjustments (taxes less subsidies on products)	8 407	8 168	8 899	10 108	11 504
<b>Gross Domestic Product</b>	<b>61 558</b>	<b>61 638</b>	<b>71 076</b>	<b>84 559</b>	<b>93 747</b>

\* Preliminary data Source: National Statistical Institute

#### ❖ ۴- پیش‌بینی تولید ناخالص داخلی بلغارستان

- روند صعودی اقتصاد بلغارستان با پیش‌بینی‌های بانک ملی بلغارستان (BNB) همخوانی دارد. بانک ملی یا مرکزی بلغارستان در آخرین گزارش اقتصادی خود بیان کرده که روند مشابهی در فعالیت اقتصادی جهانی می‌تواند تأثیر مثبتی بر حجم صادرات بلغارستان داشته باشد و شتاب رشد اقتصادی در نیمه دوم سال نیز ادامه یابد.
- عوامل اصلی این رشد مثبت، تقاضای داخلی و بهبود احتمالی در چشم‌انداز تقاضای خارجی برای کالاها و خدمات بلغاری است.

- بیشتر مؤسسات مالی، رشد اقتصادی بلغارستان را برای سال جاری بین ۲ تا ۳ درصد پیش‌بینی می‌کنند. خوش‌بینانه‌ترین برآورد متعلق به وزارت دارایی است که بودجه سال ۲۰۲۴ را بر اساس رشد ۳,۲ درصدی تنظیم کرده است. کمیسیون اروپا محافظه‌کارتر است و تنها ۱,۹ درصد رشد را پیش‌بینی کرده، در حالی که بانک ملی بلغارستان (BNB) رشد ۲,۱ درصدی را برای سال ۲۰۲۴ تخمین زده است.<sup>۱</sup>
- مطابق نمودار ذیل، برخی تولید ناخالص داخلی بلغارستان را نزدیک ۱۴۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۹ پیش‌بینی می‌کنند.

**Bulgaria: Gross domestic product (GDP) in current prices from 1989 to 2029(in billion U.S. dollars)**



<https://www.statista.com/statistics/375180/gross-domestic-product-gdp-in-bulgaria/>

<sup>1</sup> - <https://www.economic.bg/bg/a/view/bylgarskata-ikonomika-se-uskorjava-plaho-prez-vtoroto-trimesechie>